

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Січень 2022 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 31
Департамент статистики та звітності

Головне

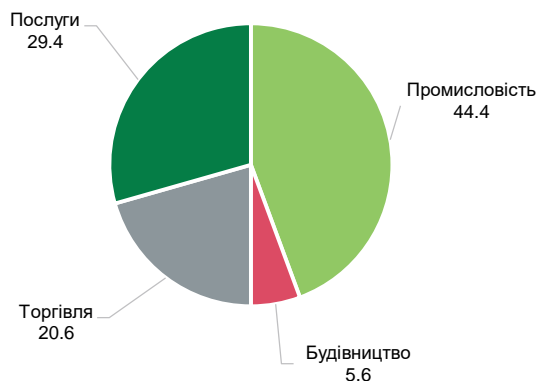
Бізнес суттєво погіршив оцінки діяльності своїх підприємств. Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у січні знизився до 40.5 (у грудні – 48.6).

- Послаблення ділової активності, що є типовим для початку року та зазвичай пов'язане з меншою кількістю робочих днів, було значно підсилено несприятливою зовнішньою кон'юнктурою, погіршенням епідеміологічної ситуації, рекордним підвищенням виробничих витрат, прискоренням інфляції, падінням курсу гривні, здорожчанням енергоносіїв і зростанням імовірності воєнного конфлікту.
- Підприємства всіх секторів економіки, залучених до опитування, значно погіршили очікування щодо результатів своєї діяльності. Найбільш песимістичні очікування у підприємств будівництва.
- Більшість опитаних підприємств налаштовані на зменшення обсягів виробництва, наданих послуг та обсягів закупівлі товарів.
- Прогнозоване подальше зростання власних тарифів на продукцію та товари зумовлене здорожчанням закупівельних цін та цін підрядників.
- Пропозиції на ринку праці значно знизилися. Респонденти всіх секторів, крім торгівлі, очікують скорочення чисельності працівників.

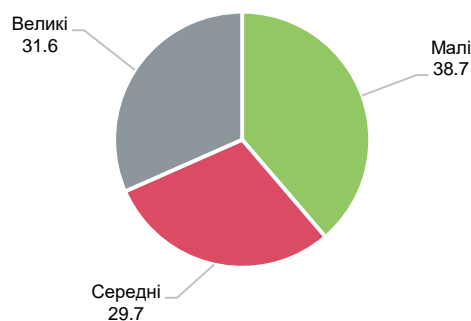
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

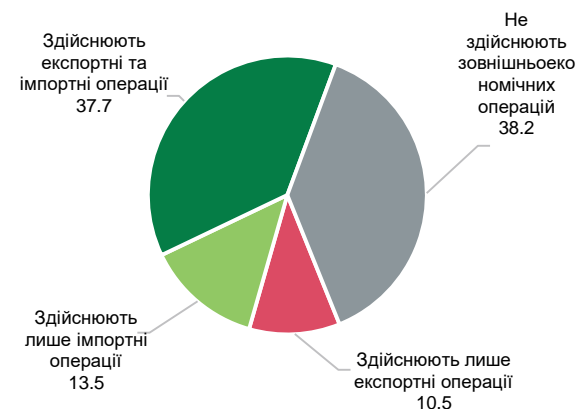
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром

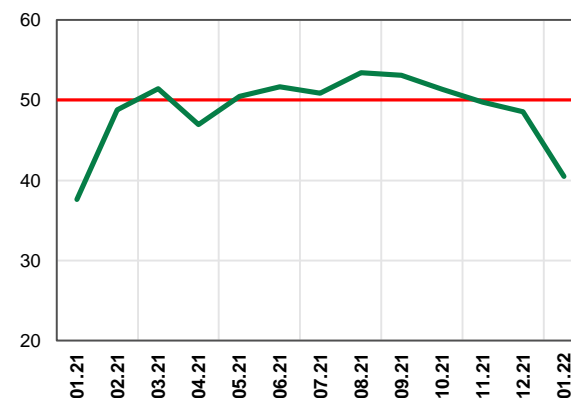
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 05 – 24 січня 2022 року
- Опитано всього: 408 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у січні порівняно з груднем

Сектор	Частка сектору у ВВП України (2020 рік), %*	Дифузійний індекс		
		Грудень 2021	Січень 2022	Зміна до попереднього місяця
Промисловість	30.7	49.0	42.9	-6.1
Будівництво	4.9	47.2	33.0	-14.3
Торгівля	23.8	49.6	40.7	-8.9
Послуги	40.6	47.8	39.5	-8.3
ЮДА (в цілому по Україні)	X	48.6	40.5	-8.0

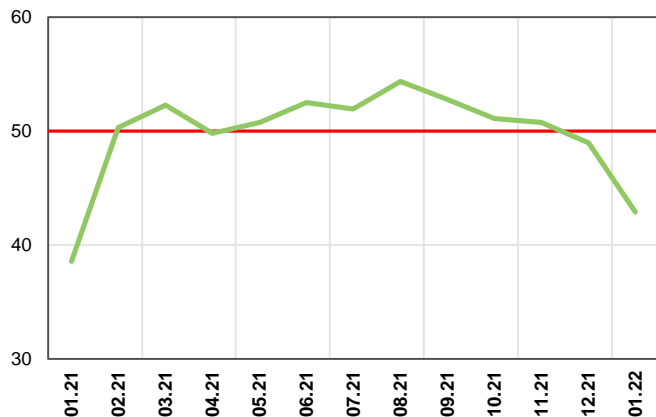
Індекс очікування ділової активності

В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

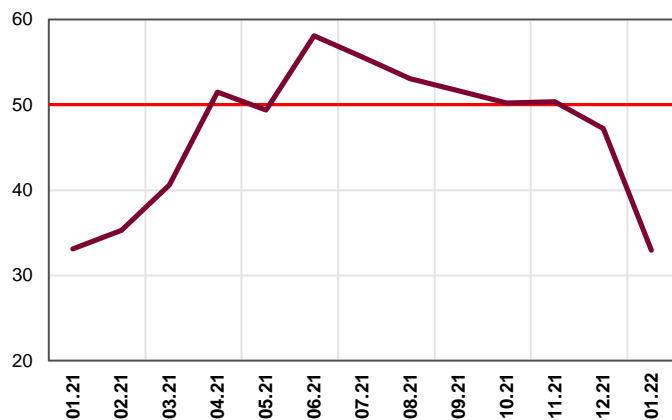
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

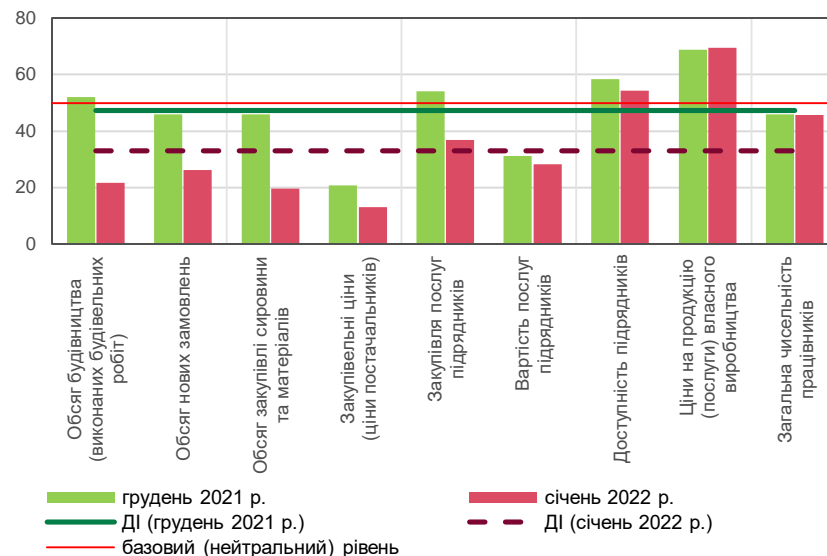
- Підприємства промисловості **посилили песимістичні оцінки** щодо результатів своєї діяльності порівняно з попереднім місяцем. **ДІ сектору знизився до 42.9** (у грудні – 49.0).
- **Різно погіршились оцінки щодо обсягів виготовленої продукції та обсягів нових замовлень на продукцію:** ДІ – 36.5 та 42.8 відповідно (у грудні – 53.9 та 51.7 відповідно). **Посилилися песимістичні очікування щодо обсягу нових експортних замовлень на продукцію:** ДІ – 42.1 (у грудні – 43.3).
- Одночасно очікувалося зростання залишків готової продукції: ДІ – 61.6 (у грудні – 57.2).
- На тлі зростання цін на сировину та матеріали (ДІ знизився до 16.0 порівняно з 17.1 у грудні), більшість промислових підприємств налаштовані суттєво підвищувати ціни на продукцію власного виробництва: ДІ – 74.9 (у грудні – 70.4).
- Тривало погіршення оцінок щодо загальної чисельності працівників: ДІ сектору знизився до 45.0 (у грудні – 48.6).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

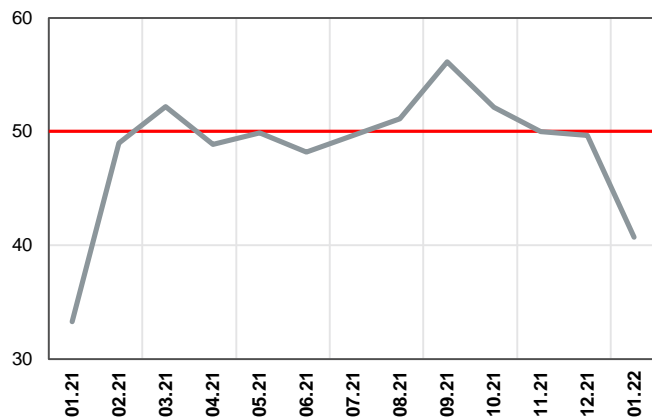
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

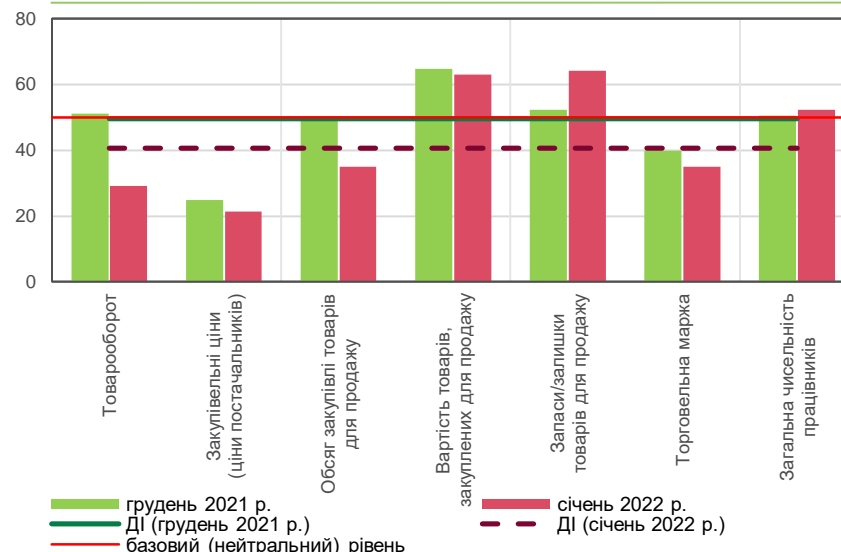
- Респонденти сектору будівництва **найпесимістичніше оцінили свою діяльність** у січні серед інших секторів економіки: **ДІ знизився до 33.0** (у грудні – 47.2).
- Фактор сезонності та значна кількість вихідних і святкових днів вплинули на суттєве погіршення очікувань щодо **обсягів будівництва, обсягів нових замовлень та закупівлі сировини і матеріалів**: ДІ показників відповідно знизилися до 21.7, 26.1 та 19.6 (у грудні відповідно – 52.1, 45.8 та 45.8).
- Зберігаються **високі оцінки щодо зростання вартості послуг підрядників та закупівельних цін**. ДІ показників 28.3 і 13.0 відповідно (у грудні – 31.3 і 20.8 відповідно). Як наслідок, очікується **збільшення цін на продукцію (послуги) власного виробництва**: ДІ зріс до 69.6 у січні з 68.8 у грудні.
- Керівники сектору налаштовані на скорочення загальної чисельності працівників: ДІ – 45.7 (у грудні – 45.8).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

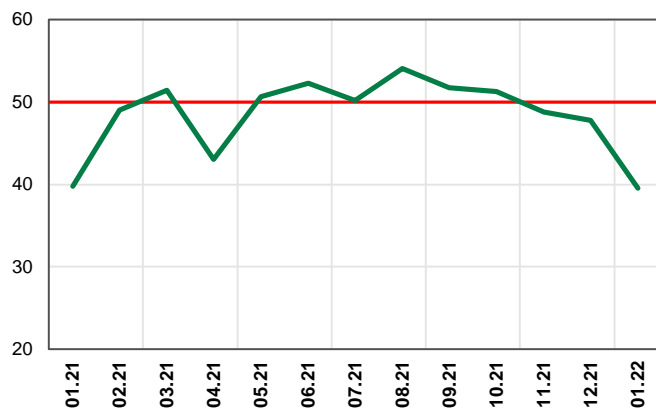
Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

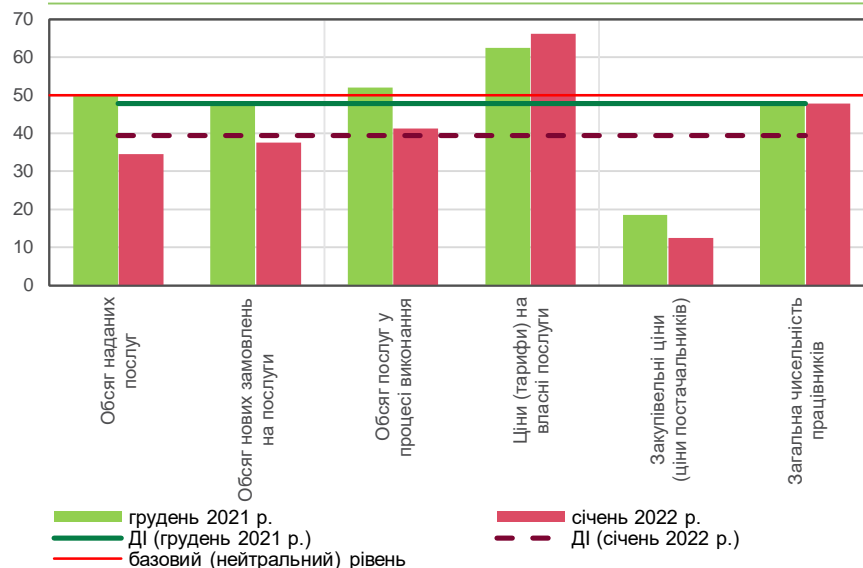
- Підприємства торгівлі **суттєво погіршили свої очікування щодо економічних перспектив сектору** в січні: **ДІ знизився до 40.7 з 49.6 у грудні.**
- Найпесимістичніше респонденти налаштовані щодо **обсягів товарообороту та обсягів закупівлі товарів для продажу**: ДІ становить 29.2 та 35.1 відповідно (у грудні – 51.2 та 50.0).
- На тлі стійких очікувань щодо **зростання закупівельних цін** (ДІ – 21.4) збереглися **високі оцінки щодо вартості товарів, закуплених для продажу** (ДІ – 63.1). Респонденти продовжують очікувати зниження торговельної маржі та зростання запасів/залишків товарів для продажу: ДІ – 35.1 і 64.3 відповідно (у грудні – 39.9 і 52.4 відповідно)
- Незважаючи на сповільнення ділової активності в секторі торгівлі, другий місяць **зберігається оптимізм щодо загальної чисельності працівників**: ДІ – 52.4 (у грудні – 50.6).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Респонденти сфери послуг **продовжують негативно оцінювати свої економічні результати третій місяць поспіль**: ДІ знизився до 39.5 з 47.8 у грудні.
- Підприємства сектору очікували на **суттєве зменшення обсягів наданих послуг, обсягів нових замовлень, а також обсягів послуг у процесі виконання**: ДІ – 34.6, 37.5 та 41.3 відповідно (у грудні – 50.0, 47.8 та 52.2 відповідно).
- На тлі **посилення високих оцінок щодо закупівельних цін** (ДІ – 12.5), підприємства сектору планують **збільшення тарифів на власні послуги**: ДІ – 66.3 (у грудні – 62.5).
- Погіршення ділової активності підприємств сфери послуг визначає подальше **скорочення загальної чисельності працівників**: ДІ – 47.9 (у грудні – 48.3).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у січні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	17	40	44
Обсяг нових замовлень на продукцію	20	45	35
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	12	61	28
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	11	64	25
Залишки готової продукції	12	52	35
Запаси сировини та матеріалів	19	45	36
Ціни на сировину та матеріали	69	30	1
Ціни на продукцію власного виробництва	52	46	2
Загальна чисельність працівників	7	76	17

Дані опитування підприємств будівництва у січні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	9	26	65
Обсяг нових замовлень	9	35	57
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	4	30	65
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	74	26	0
Закупівля послуг підрядників	13	48	39
Вартість послуг підрядників*	43	57	0
Доступність підрядників	17	74	9
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	39	61	0
Загальна чисельність працівників	4	83	13

Дані опитування підприємств торгівлі у січні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	13	32	55
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	64	29	7
Обсяг закупівлі товарів для продажу	17	37	46
Вартість товарів, закуплених для продажу	48	31	21
Запаси / залишки товарів для продажу*	13	45	42
Торговельна маржа	5	61	35
Загальна чисельність працівників	12	81	7

Дані опитування підприємств сфери послуг у січні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	14	41	45
Обсяг нових замовлень на послуги	18	40	43
Обсяг послуг у процесі виконання	12	59	29
Ціни (тарифи) на власні послуги	36	61	3
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	76	23	1
Загальна чисельність працівників	7	83	11

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІОДА** – середньозважений показник відповідно до внеску секторів у ВВП України.

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)